

VSEM DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM, ORGANOM DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA, DELOVNIM KOLEKTIVOM IN PREBIVALCEM OBČIN NA OBMOČJU LJUBLJANA-OKOLICA ČESTITAM K VELIKEMU PRAZNIKU NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE — 29. NOVEMBRU!

V IMENU OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA-OKOLICA

Predsednik: MIHA BERČIČ

VSEM DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM, ORGANOM DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA, DELOVNIM KOLEKTIVOM IN PREBIVALCEM MESTA LJUBLJANE ČESTITAM K VELIKEMU PRAZNIKU NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE — 29. NOVEMBRU!

V IMENU LJUDSKEGA ODBORA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE

Predsednik: DR. MARIJAN DERMASTIA

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA - OKOLICA

POROČILO FINANČNE INŠPEKCIJE

DELO FINANČNE INŠPEKCIJE V ČASU OD
1. JAN. DO 31. JUL. 1954

Finančna inšpekcija okraja Ljubljana okolica je bila formalno ustanovljena šele z odločbo OLO Ljubljana-okolica, št. 95/2 z dne 9. febr. 1954, s katero so bili dotedanji uslužbenci, ki so pripadali delno finančni reviziji, delno pa upravitevi finančnih inšpektorjev je poprej pristalo Državno tajništvo za gospodarstvo LRS. Finančna inšpekcija je verifikalno povezana z Rep. fi-

nančno inšpekcijo, od katere prejema naloge in smernice za delo ter ji je dolžna pošiljati poročila. Organizacijsko je posebna delovna enota v okviru Tajništva za gospodarstvo in podrejena načelniku tajništva. Njeno delo pa je odvisno tudi od njene lastne iniciative in je pooblaščen v smislu Uredbe o finančni inšpekciji pregledovati vso finančno in materialno evidenco in dokumentacijo gospodarskih organizacij, pa tudi nadzorovati gospodarjenje z osnovnimi sredstvi, voditi nadzor nad premoženjskim stanjem obratnih sredstev gospodarskih organizacij, kakor tudi varovati interese skupnosti in čuvati zakonitost pri izvrševanju predpisov. Inšpekcijska grupa šteje 7 ljudi, od katerih imajo trije nad 15 službenih let, ostali pa 1—12 let. Za strokovno izobrazbo so predpisani pogoji, ker je potrebna zadostna strokovna izobrazba in praksa v finančnem, bančnem in gospodarskem poslovanju. Od uslužbencev inšpekcije imajo trije nepopolno srednjo izobrazbo, eden srednjo izobrazbo in ustrezno bančno prakso, trije imajo višjo izobrazbo (1 jurist in 2 ekonomista), od katerih imata dva knjigovodsko, odnosno bančno prakso.

Na razmeroma obširnem področju našega okraja je glavno torišče dela 592 gospodarskih podjetij, odnosno obratov soc. sektorja, prav tako pa fin. inšpekcija na tem področju skrbi za pravilno izvajanje predpisov in čuvanje zakonitosti pri vseh družbenih organizacijah in zavodih, pa tudi pri obveznostih privatnega sektorja do družbe.

Struktura gospodarskih organizacij je najrazličnejša ta-

ko v industriji kakor v obrti, močno je razpredena mreža trgovskih in gostinskih podjetij, pa tudi splošnih in delovnih kmetijskih zadrug, združenih obratov in organizacij drugih panog.

Tako pride na enega finančnega inšpektorja okoli 80 gospodarskih enot, četudi se je predvidevalo v republiškem merilu, da bi na enega inšpektorja moralo odpasti ca. 40 gospodarskih enot. Tako so inšpektorji preobremenjeni z delom na terenu, pa tudi pestrost dela jim onemogoča podrobnejšo specializacijo za posamezne panoge gospodarske dejavnosti in za še bolj temeljito seznanjanje s predpisi o gospodarskem poslovanju.

Letos je finančna inšpekcija opravljala predvsem naslednje naloge:

1. Kontrola popisov in inventur zaradi plačila pozitivne, odnosno vračila negativne razlike pri cenah gotovih proizvodov — regresov.
2. Redni in izredni pregledi gospodarskih organizacij zaradi izpopolnjevanja in plačila obveznosti do družbe.
3. Kontrola davčnih prijav in prometnega davka za leto 1953 privatnih zavezancev — knjigašev.
4. Reprezentativni pregledi nekaterih podjetij po nalogu rep. finančne inšpekcije.
5. Pregledi zaključnih računov gospodarskih organizacij in ustanov za leto 1953.
6. Razni pregledi gospodarskih organizacij zaradi ugotavljanja gospodarskega kriminala, odprave pomanjkljivosti v poslovanju, kakor tudi zaradi ustreznih ukrepov pri likvidaciji, odnosno kaznovanje raznih prekrškov.

1. Kontrola regresov je bila opravljena v začetku januarja, ko je bilo pregledanih 36 obračunov in so bile izdane odločbe o skupnem vplačilu 45.657.873 din pozitivnih razlik in za vračilo skupno 330.426.921 din negativnih razlik.

Positivne razlike v ceni so se vplačevale na podlagi popisov zalog surovih kož, volne, petroleja in motornih olj, vtem ko so bili regresji dovoljeni pri zalozah bombaža in svile, v preji in vlaknu. Kasnejši pregledi teh popisov na terenu so ugotovili nepravilnosti in je finan-

na inšpekcija s svojim posegom prihranila proračunu zveze 37.226.670 din negativnih razlik in naknadno izterjala še 490.043 dinarjev premalo plačanih razlik v cenah. Ti zneski predstavljajo škodo, ki bi jo povzročilo družbi 6 gospodarskih organizacij ter je bilo eno podjetje predlagano v kaznovanje in je bila izrečena kazen pri sodniku za prekrške v višini 700.000 din (Predilnica Litija).

2. Redni in izredni pregledi zaradi ugotavljanja obveznosti in njih odvajanja so bili izvršeni pri gospodarskih organizacijah, in sicer v 391 primerih. Pregledana so bila predvsem podjetja obrtniškega sektorja in KZ ter je bilo za leto 1953 ugotovljenih zaostankov pri 100 pregledih, izvršenih v januarju, za 23.960.000 din. Ti zaostanki so se nanašali predvsem na prometni davek in so bili posledica prenizkih obratnih sredstev pri nekaterih obrtniških podjetjih, delno pa nepravilnega obračunavanja in nepravilnega knjigovodskega prikazovanja in neurejenosti knjigovodstva v posameznih podjetjih.

Izvršeni pregledi v KZ so v 64 primerih izkazali zaostanke na prometnem davku iz leta 1953 v znesku 3.500.000 din, vtem ko so pregledi za leto 1954 v 45 primerih prikazali naslednje zaostanke KZ:

	din
prometni davek	7.676.841
godzina taksa	11.194.736
obresti na osn. sredstva	104.371
neodvedena amortizacija	1.109.896
prisp. soc. zavar.	42.353
okr. prometni davek	101.888
neodvedeni odtegnjeni davki	127.055
dohodnina	4.656
Skupno	20.361.776

Vzroki za zaostanke so v ne-likvidnih in prenizkih obratnih sredstvih in se pojavljajo zaostanki predvsem pri onih zadrugah, ki imajo večje količine lesa ter so njih obratna sredstva zaradi tega bila imobilna. To jasno dokazuje zaostanek na godzini taksi 11.194.736 din, ki izvira največ iz preživahnega usmerjanja v posle z lesom. Da bi se doseglo pravilno obračunavanje in odvajanje prometnega davka, so finančni inšpektorji sodelovali pri sestankih in seminarjih s posameznimi finančnimi referenti in računovodji podjetij ter tolačili posamezne nove predpise in uredbe glede davka in ostalih obveznosti.

Znatni zaostanki plačil družbenih obveznosti so bili ugotovljeni tudi pri pregledih zaključnih računov v mesecu aprilu in maju, vendar so se ti odvodi izvršili, ko so gospodarske organizacije prejele potrjene odločbe o zaključnih računih in so bili urejeni definitivni obračuni z družbeno evidenco pri banki.

3. Davčne prijave in plačilo prometnega davka privatnih obvezancev-knjigašev je finančna inšpekcija nadzorovala s sodelovanjem Uprave za dohodke in ji zaradi pomanjkanja ustreznega kadra pomagala. Na terenu pri teh obvezancih je bilo največ dela februarja, ko je bilo ugotovljenih 2.500.000 din zaostanka na prometnem davku zasebnega sektorja, nadaljevalo pa se je to delo še v mesecu marcu.

Pri pregledih poslovnih knjig knjigašev so bili odkriti skoraj normalni pojavi nepravilnega dokumentiranja, tako realizacije, kakor tudi režijske in ostalih stroškov ter je v splošnem smatrati knjigovodstvo knjigašev za zelo pomanjkljivo in netočno. Z novimi predpisi, s katerimi se poviša višina prometa in višina davka, oz. dohodka, na podlagi katere nastane obveznost, voditi knjige, je v tekočem letu število knjigašev padlo in znaša v privatnem sektorju samo ca. 50 zavezancev, kar bo omogočilo vsaj pri teh večjih zavezancih natančnejše preglede in ustrezne ukrepe za kaznovanje nerednosti.

4. Reprezentativne preglede je odredila rep. finančna inšpekcija ter je bilo v začetku februarja pregledanih 14 važnejših podjetij v industriji, iz tekstilne, usnjarske, kemične in lesno predelovalne stroke, pa tudi iz trgovske in gostinske mreže. Ti pregledi so bili izvršeni tik pred definitivno sestavo zaključnih računov za leto 1953 ter so pokazali zadovoljivo stanje v knjigovodstvu in poslovanju ter zadovoljiv poslovni uspeh za leto 1953. Analiza dohodkov teh podjetij je dokazovala zadovoljivo doseganje plana ter je bil zlasti ugoden rezultat pri produkcijskih podjetjih, ki tudi izvažajo. Nihje pa ni bilo opaziti prekomernega dohodka, ki bi nastal zaradi konjunkturalnih razmer na trgu.

Seveda so bile tudi tu ugotovljene nepravilnosti glede na pomankljivo sestavo in obračun inventur, nepravilno in prekomerno financiranje iz obratnih sredstev (Industrija usnja, Vrhnika, Predilnica Litija), kršenje

odnosov, izigravanje predpisov zaradi uvoza opreme (»Color«, Medvode, »Induplat«, Jarše) nepravilno dajanje avansov tudi po navideznih investicijskih obračunih (Predilnica Litija). Finančna inšpekcija tedaj ni predlagala kazni za posamezna podjetja, vendar je izdala ustrezne odločbe in ukrepe, s katerimi so bili ti nedostatkli odpravljeni in tako zaključni računi za leto 1953 čim pravilneje sestavljeni.

V preteklih mesecih bi se morali še bolj povrniti k tovrstnim pregledom, saj so zadnji pregledi pokazali umestnost, da se podjetja prisilijo k sestavi periodičnih obračunov v kratkih razdobjih, četudi za cenno preobremenjenosti njihovega dela v računovodstvih. Periodični obračuni so dosegli, da proračunski dohodki enakomernje in pravilneje dotekajo in da so podjetja prisiljena biti točna glede odvajanja, sicer bi prišlo do nepotrebnih bremenitev plačilnih skladov zaradi zamudnih obresti. Planski instrumenti letošnjega gospodarskega sistema preprečujejo nesmotrno črpanje plačnega sklada po podjetjih, vsekakor pa bo treba še natančneje kontrolirati obračunske plačne sklade in upravičenost izkazovanja režijskih in materialnih izdatkov posameznih podjetij.

Še večjo pozornost bo treba posvetiti pravilni sestavi inventur ter preprečevati znatne inventurne razlike med dejanskim in knjigovodskim stanjem posameznih podjetij, ki so celo pri razmeroma večjih gospodarskih organizacijah še vedno nepojasnjene (Tovarna »Motvoze«, Grosuplje).

5. Pregledi zaključnih računov gospodarskih organizacij in zavodov za leto 1953 so bili izvršeni aprila in maja ter je bilo konec maja praktično že vse delo končano v skupno 394 gospodarskih organizacijah, tako da je bilo v našem okraju to delo zaključeno med prvimi v republici.

Finančna inšpekcija je sodelovala in tvorila pretežni del bilančnih komisij in tako pregledala:

- 53 zaključnih računov v industriji, rudarstvu, prometu in gradbeništvu,
- 147 obrtnih podjetij,
- 26 trgovskih podjetij,
- 32 gostinskih podjetij,
- 28 raznih drugih podjetij in ustanov.

Preglede zaključnih računov KZ so izvrševali združni re-

vizorji, vtem ko so se finančni inšpektorji pri tem ukvarjali s pregledi in obračuni odvajanja akumulacije.

Na splošno se mora ugotoviti, da so bili zaključni računi pretežnega dela industrije, trgovine in gostinstva predloženi pravočasno, obrtniški sektor je bil točen predvsem na Vrhniki in v Domžalah, zaostajala pa so obrtniška podjetja Dolenjske in zlasti podjetja v Mengšu, Vodica in Komendi. Kljub temu so bili zaključni računi pregledani v predpisanem roku in ni bila niti ena bilanca potrjena brez pregleda. Zaradi nepravilnega zaključnega računa je finančna inšpekcija zavrnila 3 manjše zaključne račune obrtniških, odn. komunalnih gospodarskih organizacij s posebno odločbo. Le nekaj manjših in šibkejših obrtnih obratov je bilo pregledanih šele v juniju, vendar je bilo delo na zaključnih računih pravočasno končano in so bila s tem o pravem času sproščena okrajna proračunska in investicijska sredstva.

Pregledi zaključnih računov so ugotovili nepravilnosti pri izkazovanju vrednosti osnovnih sredstev, pomanjkljivosti pri ocenitvi inventur, nepravilno prikazovanje materialnih stroškov in nepravilno izkoriščanje plačnega sklada, kar je vse vplivalo na višino dohodka ter v tej zvezi na akumulacijo in obračun zaslužkov za leto 1953.

Ugotovljeno je bilo, da so bili skoraj vsi zaključni računi od strani bilančne komisije popravljeni in je tako n. pr. samo eno podjetje iz ind. stroke predložilo zaključni račun tako točno sestavljen, da ga bilančna komisija ni popravila (»Toko«, Domžale). To dokazuje, da so pregledovali zaključne račune z največjim interesom in da se je skušalo vsako podjetje pri tem čimbolj seznaniti s problematiko in s specifičnostmi. Da bi bilo mogoče delo zadovoljivo izvršiti in pravočasno končati, so bilančne komisije stalno prekomerno in intenzivno delale, kar je omogočilo pravočasen zaključek.

Na odločbe, s katerimi so bile dane pritrditve zaključnih računov za leto 1953, se je pritožilo trije gospodarskih organizacij, katerih ena je bila popravljen, druga pa je bila popravljen, vtem ko sta bili dve odločbi rešeni pri Izvršnem svetu LRS s tem, da je bila ena zavržena kot neosnovana (Tovarna filca, Mengeš), druga pa je bila utemeljena in se je naknadno obračunal in razdelil plačni sklad ter davke na plače (Tovarna glasbil, Mengeš). Do pritožb je prišlo predvsem zaradi nejasnosti predpisov glede obdavčitve plačnega sklada in določitve povprečnega plačnega sklada. Sporni primeri so se na ta način rešili ter je tudi nova odločba za Tovarno glasbil, Mengeš, že predložena v potrditev. Intenzivno delo pri zaključnih računih je prineslo skupnosti določene koristi, ker je bilo na ta način rešenih mnogo dohodkov za proračun zveze, republike in okraja. V dokaz naj služi, da je bilo samo pri pregledu industrijskih podjetij v kraju po revizijah zaključnih računov obračunanega za 28.361.000 din družbenega prispevka več, kakor so ga obračunala podjetja. Pri istih podjetjih smo ugotovili nepravilno prikazano črpanje plačne-

ga sklada za skoraj 13.000.000 dinarjev, ki bi jih sicer podjetja skrila med različni režijskimi izdatki. Razlike na davku za plače znašajo samo zaradi tega za ca. 32 milijonov več, kakor so obračunala podjetja.

6. Nepravilnosti in nerednosti v gospodarskih organizacijah so bile ugotovljene pri raznih pregledih ter je odgovorne osebe finančna inšpekcija predložila v kaznovanje.

Za nepravilno finančno poslovanje podjetij se lahko sproži troje vrst postopka, in sicer: kazniva dejanja pred rednim sodiščem, upravno - kazenski prekrški se dajo v kaznovanje sodniku za prekrške, gospodarski prekrški pa okrožnemu gospodarskemu sodišču.

Finančne prekrške, ki so polnoma finančnega značaja, kaznuje komisija za finančne prekrške, katere člani so pri OLO v pretežni meri finančni inšpektorji.

Skupna vsota izrečenih kazni v 13 primerih fin. prekrškov znaša din 21.500, poleg tega je bila izrečena tudi kazen ukora. Od denarnih kazni odpade na KZ 45% prestopkov. Od obravnavanih prekrškov je bilo 6 težjega značaja ter so bile izrečene kazni za din 13.000, ostale kazni se nanašajo predvsem na prekoračevanje blagovnega maksimuma. V tekočem letu je bilo skupno prijavljenih 15 primerov finančnih prekrškov, od katerih 5 odpade na KZ, 8 na gospodarske organizacije drž. sektorja; 1 primer pa je bil izročena Drž. tožilstvu, ker je imel obeležje kaznivega dejanja, vtem ko je bil 1 prekršek predan v pristojnost sodniku za prekrške. Fin. prekrškov finančna inšpekcija ni prijavljala v vsakem primeru, ker bi se pri tem posamezni manjši primeri prepočasno reševali in bi se ne moglo preiti na zasledovanje težjih gospodarskih prekrškov.

Finančna inšpekcija je ugotovila kriminalno prisvajanje na račun skupnosti v Mizarski delavnici, Logatec, ker je zaradi upravnikove nepoštenosti nastala škoda 1.237.810 din. Posledica je prisilna likvidacija podjetja, ki je še v teku, vtem ko je bil upravnik Jančar že obsojen na 3 leta in 5 mesecev strogega zapor.

V postopku pred sodiščem so upravniki gostinskih obratov v Domžalah in v Gor. Logatcu, kjer so bili ugotovljeni primanjkljaji nad 950.000 din, v dveh trgovskih podjetjih so bili ugotovljeni primanjkljaji 703.896 din, katerih so storilci tudi predani javnemu tožilstvu, odnosno sodišču. V enem primeru je bila preiskava uspešna, vljena zaradi pomanjkanja dokazov, vendar so se ugotovili in našli naknadni obremenilni dokazi in se je postopek ponovno začel (Trgovsko podjetje Kamniška Bistrica).

Nadalje ima inšpekcija stalne težave s posameznimi mesarskimi podjetji, kjer nastajajo izgube in deficiti zaradi neurejenosti knjigovodstva, ki omogoča poedinim poslovojem da gospodarijo v korist svojega žepa. Krajevna mesarija Podpeč izkazuje primanjkljaj 88.618 din in sta odgovorna poslovođa predana sodišču. V teku so še pregledi mesnice v Komendi in v Kresnicah.

Od starih primerov iz leta 1953 je letos izreklo sodišče 7 kazni, in sicer skupno 4 leta in 4 mesece zapor in za skupno 600.000 din denarne kazni. Trije primeri iz leta 1953 so še v te-

ku, dva pa sta se končala brez obsodbe zaradi pomanjkanja dokazov.

Pred okrožnim gospodarskim sodiščem so bili sproženi med letom trije postopki, od katerih je bil eden zaradi nepoštenosti predan sodniku za prekrške, vtem ko sta dva še v teku zaradi prisilne likvidacije (Mizarska delavnica Gor. Logatec in Kmetijska zadruga Škofljica).

Javnemu pravobranilstvu je bilo prijavljenih 7 primerov zaradi odtujevanja osnovnih sredstev privatnikom, procesi pa niso bili uvedeni, ker je Javno pravobranilstvo LRS presodilo, da s prijavljenimi primeri niso bili oškodovani interesi skupnosti.

Na podlagi prijavi finančnih inšpektorjev zaradi uvoza opreme je devizna inšpekcija obvestila, da je bilo eno podjetje kaznovano s 600.000 din zaradi uvoza osebnega avtomobila, poleg tega je bilo še eno podjetje kaznovano z 1.100.000 din. Rezultati ostalih prijavi niso znani, ker nismo bili obveščeni.

Med večjimi kaznimi, ki jih je izrekel sodnik za prekrške, je omeniti predvsem kazen 700.000 din zaradi nepravilnosti pri regresu.

Kljub raznovrstnim nalogam je finančna inšpekcija sodelovala tudi pri raznih neodložitljivih nalogah ter so tako njeni uslužbenci sodelovali pri likvidaciji kmetijskih zadrug, pri odmeri dohodnine, pri reorganizaciji gostinske mreže itd.

Od skupnih pregledov, ki jih je inšpekcija letos izvršila, je najmanj 40 primerov, kjer gre za sum nepravilnega poslovanja, odnosno kriminala v podjetjih, oziroma za odpravo nedostatkov in napak.

Skupno število vseh pregledov

DELO FINANČNE INŠPEKCIJE

V ČASU OD 1. AVGUSTA DO 31. OKTOBRA 1954

Delo v tem času je bilo usmerjeno predvsem na pregled celotnega poslovanja podjetij, delno pa po posameznih problemih podjetij in zavodov.

Skupno je bilo izvršenih 130 pregledov, pri katerih je bilo pregledano celotno poslovanje

14 podjetij industrije, gradenj,

rudarstva

5 drž. kmetijskih posestev

18 obrtnih podjetij

9 zavodov

Ostali pregledi so bili izvršeni le v pogledu posameznih problemov, in sicer: pavšalizacija obrtnih obratov, pregledi gostinskih podjetij zaradi refundacije osnovnih sredstev itd.

Za vse pregledne velja ugotovitev, da je še vedno veliko pomanjkanja knjigovodskih ali ustreznih vodilnih kadrov. Slabo je stanje knjigovodskih kadrov zlasti v obrti, pa tudi nekatera manjša industrijska podjetja niso zadovoljivo zasledena s strokovnimi knjigovodskimi močmi. Opekarna Vrhnika si pomaga s honorarnim knjigovodskim svetovalcem. KLO Logatec zaradi slabih prometnih zvez in odročnosti ne more dobiti dobrega in stalnega računovodje Šibek knjigovodski kader je v Lesno-industrijskem podjetju Podpeč itd. Zelo šibka pa je zasedba v kmetijski stroki, saj so računovodska mesta v kmetijskih posestvih sorazmerno zelo slabo zasledena. Sicer je pa o pregledih 5 kmetijskih posestev nekatere obiljavljene skupne poročila in prikazana problematika. Skoraj vsi pregledi so pokazali,

da so osnovna sredstva v podjetjih pomanjkljivo vodena, da evidence niso primerno urejene in niso vse spremembe spriti evidentirane in obračunane obveznosti do obresti in amortizacije. Skoraj moremo trditi, da je od pregledanih podjetij, ki imajo svojo evidenco osnovnih sredstev urejeno in sproti izkazujejo vse spremembe, edino Industrija platnenih izdelkov v Jaršah. Zlasti je značilno, da imajo industrijska podjetja lesne stroke v osnovnih sredstvih prilično neurejenost in ne plačujejo pravilno obresti in amortizacije. (LIP Ljubljana, KLI Logatec).

Nadalje je pripomniti, da formalni predpisi glede overjanja poslovnih knjig, vođenja zbirae glavne knjige, valutiranja in vođenja analitičnih evidenc obveznosti do družbe niso nikjer dosledno izpolnjeni, kar podjetja opravičujejo, češ da je to nepotreben balast pri delu, odnosno glede valutiranja, da valutacije ne znajo staviti, odnosno nimajo interesa, da bi točno vodila evidenco obračuna zamudnih obresti.

Glede obračunavanja zamudnih obresti je bilo ugotovljeno na področju NB Medvode, da podjetja niso izvršila po bilančni komisiji odrejenih obračunov in so bile zato v oktobru izdane posameznim podjetjem ustrezne odločbe.

Tudi prekomerni dobički so bili povod pregledov. Na splošno je ugotovljeno, da podjetja ki izvažajo svoje izdelke, niso v

obračunih dobička v celoti zajemala svojih, že ostvarjenih tečajnih razlik. To velja zlasti za usnjarska podjetja na Vrhniki, v Kamniku in za »TOKO« Domžale ter je pričakovati pri teh podjetjih v drugi polovici leta še povečan priliv tečajnih razlik. Pri lesnoindustrijskih podjetjih je stanje podobno, vendar priliv ni tako visok, niti ni pričakovati znatnejšega povišanja, čeprav podjetja še niso obračunala vseh tečajnih razlik.

Navajamo značilnosti, ugotovljene v nekaterih podjetjih:

1. Industrija, gradnje in rudarstvo

Tovarni glasbil Mengeš je bila na pritožbo popravljena delitev plačnega sklada in obračun davka na plače za leto 1953. Pri tem so bile obremenitve s odločbo finančne inšpekcije odpravljene nepravilnosti v prikazu realizacije in odvodih odtegnjenih davkov.

Induplati, Jarše je doslej edino podjetje, kjer ni bilo pri pregledu opaziti nerednosti v vodenju evidence osnovnih sredstev. Za uvožene »gill« stroje je podjetje plačalo 146.932.321 din, za kar so bili najeti ustrezní investicijski krediti, vodi pa knjigo o prometu in obračunu davka na promet pomanjkljivo ter je bilo dano navodilo za odpravo pomanjkljivosti. Preseganje družbenega plana izvira iz delno prenizko postavljenega plana.

Predilnica Litija — Pri pregledu poslovanja, izvršenem v septembru, je bilo ugotovljeno, da ne plačuje obresti na osnovna sredstva za avto, kupljen v letu 1954. Evidenca osnovnih sredstev tudi ni urejena. Nepravilno je nabavljen iz amortizacijskih sredstev aparat Uster Zellerweger za 3.800.000 din. Nabavljena investicijska oprema od tvrdke Zinser, za katero je prejel kredit 2 milijona dinarjev od OLO in pričakuje še nov kredit 45 milijonov, znaša po fakturi 65.425.095 din, vendar podjetje nabave ne more plačati, ker banka zahteva dokumentacijo o izvoru deviz. Oprema je delno že prispela, vendar še ni knjižena.

Podjetje je izjavilo, da deviznih razlik nima. Zaloge surovin ne zadoščajo, zlasti primanjkuje bombaža. Obračunski sklad podjetja je previsoko obračunavan, ne vodi se pravilna evidenca o prometnem davku. Realizacija presega plan. Navidezno pravilnost poslovanja pa je naknadna revizija, ki jo je izvršilo tajništvo za notranje zadeve s pomočjo revizijskega zavoda in s sodelovanjem devizne in finančne inšpekcije, razkrila in se predvideva storniranje in razveljavitev bilance za leto 1953 zaradi nepravilnega obračunavanja materialnih stroškov, proizvodnje in plačnega sklada za leto 1953 in zaradi danih tečajnih kolektivov v naravi za ca. 13 milijonov dinarjev. Poleg tega je devizna inšpekcija odkrila nepravilnosti glede namenske porabe deviz in nepravilno npr. vsajane izvoznih koeficientov za nepravilno delotiran bombaz pri izvzu. Končni rezultat bo še obkavljen.

»Svilanite Kamnik. Spremembe na osnovnih sredstvih niso znane, vendar evidence niso urejene in od novih investicij ni pravilno obračunana amortizacija in ne obračuni na osnovni sredstva. Družbeno obetno obsevanje od tekstilne industrije Domž

žale v letu 1952 ni bil izvršen dovolj vestno in so ostale v inventuri nezajete večje količine preje. Zaradi takrat neurejenega knjigovodstva se te razlike niso mogle ugotoviti. Materialne evidence surovin tudi sedaj še niso v skladu z dokumenti komercialne in ni knjigovodstvo pri tem dovolj dobro urejeno. V rezi: izkazani izdatki za reklamno loterijo 1.559.821 din bi se morali po odbitku dejansko razdeljenih dobitkov podjetju odvesti kot nepravilna obogatitev v znesku 1.183.545 din ter je bila od podjetja zahtevana dokumentacija.

»Toko« Domžale. Dobitek podjetja na dan 31. avgusta 1954 presega za 145% planski dobiček. Povečani dobiček je delno posledica netočnega planiranja, v glavnem pa je posledica višje proizvodnje in korišćenja tečajnih razlik. Za uvožene Singer stroje v znesku 1.902.575 din je podjetje vložilo prošnjo na upravo za zunanjo trgovino. Dobitek se bo še povešal z obračunom vseh izvoznih zaključkov.

Industrija usnja, Vrhnika. Mesečni obračun amortizacije ne zasleduje obračunavanja po spremembah na osnovnih sredstvih. Pri realizaciji 241.141.767 deviznih dinarjev znašajo tečajne razlike (po odbitku negativnih razlik) 91.658.602 din, ki se niso upoštevane pri dobičku.

Tovarna usnja, Kamnik. Dobitek 86.238.235 din se poveča še za tečajne razlike, ki znašajo do 31. avg. 1954 86.946.477 din. Vse usnjene tovarne delajo pretežno za izvoz in dohodek presega plan zaradi povečanja storilnosti. Dobitek je ustvarjen zelo visoko.

Lesnoindustrijski obrat Verd. Finančna inšpekcija je ugotovila da temu združnemu podjetju ni bil potrjen zaključni račun za leto 1952 in da je podjetje nepravilno izkazovalo dohodek za leto 1952 Narodni banki s proizvodno bilanco. Nadaljnji pregled je pokazal, da podjetje ni odvedlo razlike v cenji lesa, izvirajoče iz leta 1951. ter je postalo spornih zaradi tega 7.863.412 din, izkazanih kot lastna obratna sredstva. Podjetje je delilo v letu 1952, ki se je ostvaril pri višjih cenah za les posameznim dobaviteljem tako kmetom z družnikom kakor ostalim prodajalcem, kar ni v skladu s predpisi o plačnem skladu ter je zaradi tega pri popravkih, ki jih je izvedla finančna inšpekcija preveč bremenjen plačni sklad za 3.373.586 din. Ker gre do plačni sklad tudi drugi izdatki, kot so dnevnice, nagrade izletni itd., je ugotovljeno, da je plačni sklad za leto 1952 preveč izkorisčen za 2.999.118 din, kar zadošča, da bodo prenesena izdatki na leto 1953 povzročila tudi v tem letu nove izgube. Iz tega razloga ni mogoče izplačevati plač v polnem znesku. Podjetje se je na odločbo finančne inšpekcije pritožilo ter bo zaželevo republiški sekretariat za gospodarstvo rešil verjetno tako, da bo podjetje moralo izplačane »dobiček iz razlike v cenji lesa« v bilanci prikazati kot bremenitev plačnega sklada. Pritožba je sedaj rešena, vendar je ugodeno samo delno, t. j. da se obratna sredstva ne odvedejo medtem ko znesek din 3.373.586 bremenijo dobiček.

Kombinat lesne industrije Lokačica ima težave s knjigovodskimi kadri, vendar to ne opravičuje ugotovljenih nepravilnosti pri osnovnih sredstvih. Kjer je inšpektor pregled pokazal, da je podjetje zaradi pomote banke

porabilo za investicije več amortizacijskega sklada za 2.694.325 din, medtem ko bi po bančnih podatkih moralo iz tega sklada porabiti samo 1.512.000 din. Nadalje je podjetje odprodalo neraben rezkalni stroj za 600.000 din, ki je bil pri inventuri in cenitvi leta 1953 izpuščen iz evidence. Nadalje je podjetje nabavilo nova osnovna sredstva mimo kontrole banke ter izvršilo z dobavitelji kompenzacijske posle za osnovna sredstva. Stol Duplica je dobavil tricilindrsko brusilko za 800.000 din, ki jo je podjetje dalo v nakup LIP Jelovica, račun Stola pa je kompenziralo z nabavo hlodovine in samo ostanek 67.011 din plačalo v gotovini. Prav tako je mimo banke nabavil računski stroj »Talia« od podjetja »Učila« Titograd za 350.000 din, poleg tega ni bil v letu 1953 dovoljen uvoz take opreme iz inozemstva. Mesečni predračunji za plačilo obveznosti do amortizacije in obresti na osnovna sredstva so zato nepravilni. Nadalje podjetje obračunava obresti od vrednosti amortizacijske osnove podjetja, ne pa od dejanske vrednosti ter je zato dobiček preizek v polletnem obračunu za razliko pri obrestih 721.886 din. Podjetje tudi takoj v celoti odpisuje v eksploatacijo dani nerabni material ter s tem niža dobiček. V dobičku niso zajete tečajne razlike, ki bi se morale v polletnem obračunu izkazati vsaj s 27.974.583 din, ne pa samo z 1.929.253 din. Kontrola obračunskega sklada je prikazala, da podjetje ni pravilno uporabljalo in obračunavalo nadur, za katere je prejelo odobritev od OLO.

LIP Ljubljana. Podjetje nima urejenega in razčiščenega stanja osnovnih sredstev, pa tudi obračun amortizacije ni pravilen.

Ob pregledu sestavljen popis izkazuje 24.235.100 din odpisanih osnovnih sredstev in 20.735.000 din odprodanih osnovnih sredstev, ki so knjižena v vrednosti amortizacijske osnove s 15.582.540 din. Za odpisana sredstva mora podjetje poskrbeti vplačilo v amortizacijski sklad po 29. členu uredbe iz sklada za prosto razpolaganje, prav tako mora po 52. členu uredbe odvesti celotni izkupiček 26.735.000 din, kar podjetje do sedaj še ni storilo. Obračun obresti na osnovna sredstva je nepravilen. Nabavljena investicijska oprema ni preknjižena na osnovna sredstva in niso plačane obresti, četudi se že uporabljata. Tečajne razlike do 30. sept. 1954 znašajo 18.303.395 din znesek pa bo še narasel, ker niso še obračunani stari komisijaki posli. Periodične obračune podjetje opravlja izven knjigovodstva in jih ne knjiži. Drobnji inventar se nepravilno v celotnem znesku odpisuje. Dobitek z dne 31. avg. 1954 v znesku 50.106.120 din ni pravilno prikazan ter se spremenil zaradi razlik pri amortizaciji iz osnovnih sredstev, poleg tega pa je zmanjšan za dobiček pri bakelit, ki ni prikazan. Podatki o delovnem času v plačilnih listah onemogočajo točno ugotavljanje nadur. Dne 30. sept. 1954 je bilo kakor je predvideno v potrebnem seznamu delovnih mest.

Lesno predelovalna industrija, Podpeč. Podjetje nima analitičnih evidenc drobnega inventarja in ni sestavilo kalkulacij, nima prave organizacije zajemanja proizvodnih stroškov in zato obračun proizvodnje obremenuje po približnih stroških.

Podjetje je v prvem tromesečju ostvarilo dobiček samo iz razlike v cenji hlodovine 7.809.973 din, v II. tromesečju bi bila izkazana izguba, če ne bi podjetje korigiralo dobiček za tečajne razlike 23.658.400 din. Dobitek izkazan dne 30. jun. 1954 z 20.877.255 din obstoji iz tečajnih razlik 13.263.940 din, in iz zvišane vrednosti bukovine 7.613.295 din.

Rudnik kaolina Črna knjiži izdatke zaradi rudarske škode v breme režije, čeprav ima vračunan ta izdatke na posebnem skladu v časovnih razmejivah. Na ta način manjša dohodek in prav tako v celoti odpisuje drobnji inventar, ki se daje v proizvodnji v breme stroškov. Nadalje je režija bremenjena za velika popravila avtomobila za 364.654 din namesto v breme amortizacije. Zaradi pre malo knjiženih plač in drugih razlik je dobiček za avgust 1954 pre nizko izkazan za 501.815 din.

2. Obrtna podjetja

Elektrostrojna zadruga Mengeš je že v maju 1954 z odločbo OLO Ljubljana okolica prišla v likvidacijo, nakar se je pritožila in sedaj še ni pritožbi ugodeno. Pravilni obračun amortizacije zadrugi ne bo dal možnosti obstoja, ker celotna realizacija ne zadostuje in je zato vsekakor potrebno, da se likvidacija čimprej izvede.

Opekarna Litija je bila že ob pregledu zaključnega računa za leto 1953 ocenjena kot podjetje, ki ne opravlja svojega poslovanja v redu in je njen obstoj kritičen. Ze tedaj je bil LOMO Litija opozorjen na nepravilnosti, posebej pa še z dopisom finančne inšpekcije številka II/3-2425 z dne 5. julija 1954. Ker LOMO Litija ni sporočil kakšne korake je podvzel za sanacijo podjetja je bil na podlagi naknadnega pregleda sprejet na seji OLO dne 28. avg. 1954 sklep o likvidaciji in je bila postavljena likvidacijska komisija, ki pa doslej še ni poslala nikakih poročil. Upravnika Trebižana in računovodkinjo Turnškovo je finančna inšpekcija predlagala v kaznovanje zaradi nerednosti okrožnemu gospodarskemu sodišču. Postopek je še v teku.

Mizarstvo in kolarstvo Medvođe je imelo zaradi izmenjave knjigovodje nerednosti v knjigovodstvu. Zlasti je bila slaba evidenca proizvodnje in v saldankontih. Po instruktaži inšpekcijekega pregleda se je stanje izboljšalo in bo potrebno izvršiti ponovni kontrolni pregled.

Strojno pletilstvo Šentvid pri Stični ni poslovalo že od februarja 1954. Ugotovljeno stanje, ki je kazalo na izgubo, se je uredilo tako, da se obrat spoji s tovarno pletenin Rašica, ki prevzame osnovna sredstva vsa aktiva in pasiva. Fuzija je bila uspešna.

Remont Stična je precej neredno voden. Ugotovljene so nepokrite investicije (betonski mešalec), obračunski plačni sklad je bil previsoko obračunan, situacije del naročnikom se ne izdajajo v ažurnih rokih. Glavni vzrok nepravilnosti je v pomanjkanju strokovnjaka poslovodje, ter delstvo, da je podjetje gradilo investitorjem naprave, za katere niso razpoložljiva investicijska sredstva (Mladinski dom v Šentvidu). Prigovarjali so tudi nekvaliteti gradbenih del.

Mizarstvo Stična je bilo pri

pregledu ocenjeno kot zelo neurejeno in kvalitetno slabo voden podjetje. Podjetje je prezdolženo in je pregled predvideval, da bo v kratkem prišlo podjetje v prilične finančne težave. Poslovodja ne ustreza po svojih strokovnih in osebnih kvalifikacijah za vodilno mesto ter je tudi on kriv, poleg ostalih članov kolektiva, za razne nepravilnosti (prekupčevanje, šušmarjenje itd.). Knjigovodja je odpovedal in bo potreben kontrolni pregled.

Mesarija Komenda je v neažurnem stanju, ker je prejšnji računovodja Berlec predal neažurno knjigovodstvo, novi knjigovodja pa ne more v nedostajanju otvoritvenih postavk ažurirati knjigovodstva. Po zaslišanju poslovodje in novega računovodje je bila izdana odločba in postavljen rok, da se knjigovodstvo ažurira. Po preteku roka je ostalo stanje nespremenjeno, zato je bil predan računovodja okrožnemu gospodarskemu sodišču v kaznovanje.

Ščetarna Komenda ima prav tako neurejeno knjigovodstvo ter je zaradi neažurnosti in nepravilnosti bila izdana odločba, na katero se je podjetje pritožilo Drž. sekretariatu za gospodarstvo LRS. Proti odgovornim osebam je uveden postopek pri sodniku za prekrške in pri okrožnem gospodarskem sodišču. Zaradi suma poneverbe 27.585 din pri nakupu in plačilu žime in lesa je vložena prijava javnemu tožilstvu.

3. Zavodi

Vajenska šola Litija. Upravnik osnovne šole in Vajenske šole v Litiji je odprodal v šoli shranjene pograde za skupno 63.200 din. Iz izkupička je bil nabavljen razni inventar za din 41.317, ki je vnesen v inventarno knjigo, ostanek din 21.894 (z obrestmi) je naložen na hranilni knjižici Pionirski odred osnovne šole Litija št. 6101-363. Znesek je preodkazati v proračun OLO kot izredni dohodek. (Ugotovitev dne 17. avg. 1954).

Vodna skupnost Stična ima neurejeno blagajniško poslovanje. Ugotovljene so nepravilnosti pri odtegovanju davka privatnikom za les, ni skladiščnika, niti se ne vodijo materialne evidence. Plače so previsoke, za nerednosti je izdana odločba in rok za odpravo nerednosti do 25. okt. 1954. Poročila nismo prejeli.

Vodna skupnost melleracija Ljubljanskega barja. Osnovna sredstva bi bilo oceniti in vzpostaviti evidenco, popraviti je knjiženje stroškov za razni drobnji inventar, ki se ne bo smel v celoti odpisati, izpopolniti in prekontrolirati je treba evidenco vplačil prispevkov.

Vodna skupnost Grosupeljske kotline. Zaostanki vplačil po posameznih koristnikih znašajo 350.000 din. Posamezni izdatki se ne vodijo razčlenjeno po vrstah stroškov. Delavci niso po akordu pogojeno delo izvršili, zato so v avgustu t. l. prejeli polne plače in dolgujejo po odbitku še neizplačanih zasluženih plač za 136.884 din ter stroškov za gumijaste škornje 30.800 din, kar zneso 167.684 din.

Gradnja vodnjaka doma KZ Muljava. Pri gradnji se ni vodilo evidence o potrošenem materialu. Za delo v letih 1953 in 1954 je predložil zasebni zidarSKI mojster tri račune v skupnem znesku 699.354 din, za katere ni ustrezne dokumentacije.

niti ni prevzemnic materiala. Na poziv z dne 5. okt. 1954 KZ se ni odgovorila.

Usnjarski tehnikum Domžale je zavod, ki bi po svojem namenu moral skrbeti predvsem za vzgojo ustreznih usnjarskih strokovnjakov ter ima v svojem sestavu internat s šolo in menzo, kar vse služi šolanju in nastanitvi gojencev, medtem ko se v šolski delavnici gojenci praktično uče usnjarske obrti. Poleg tega se pri zavodu nahaja tudi usnjarski tehnološki laboratorij-institut, ki služi za pomoč usnjarski industriji pri preizkušanju novih delovnih metod in analiz.

Zavod pa se je od svojega prvotnega cilja preveč oddaljil ter dejansko posveča več pozornosti produkciji — tovarni, kot pa vzgoji gojencev. Zavod je v letu 1952 prešel iz republiške kompetence v kompetenco okraja in smo tedaj ugotovili neurejene razmere, ki jih pa ne moremo več tolerirati. Inšpekcija je ugotovila, da izvirajo nepravilnosti iz medsebojnih odnosov direktorja in ostalega osebja. Tudi niso urejena osnovna sredstva, ki so se v prejšnjih letih odprodajala in iz izkupička se je ustvarjal črni fond, ki se je uporabljal največ za izdatke v korist kolektiva (izleti, pojedine, plača itd.). Knjigovodstvo je skrajno neurejeno in bo treba precej truda, da se zavod uredi in da se ugotovi dejansko premoženjsko stanje. Izdana je bila odločba, na podlagi katere se bo zavod pravilno organiziral in se bo rekonstruiralo knjigovodstvo ter se bo celotno poslovanje vodilo v smislu predpisov, ki veljajo za zavode. Zoper odgovorne osebe je vložena prijava in predlog za kaznovanje sodniku za prekrške in okrožnemu gospodarskemu sodišču. Za devizne nepravilnosti smo obvestili devizno inšpekcijo, da bo izvršila pregled po svoji liniji. Zlasti pa je pri tem omeniti, da je potrebno poskrbeti za pokritje izvršenih investicij v prejšnjih letih iz obratnih sredstev v znesku 11.985.858 din iz kredita ali dotacije okrajnega ljudskega odbora, nadalje se mora poskrbeti, da bo zavod izpolnjeval predpise, o svoji dejavnosti, ker zaradi stališča NB, ki je ugotovila, da vrši zavod gospodarsko dejavnost, zavod ne more dobiti kredita za obratna sredstva in je sedanji kredit 75 milijonov dinarjev banka odpovedala s tem, da ga mora zavod vrniti do konca leta 1954. V bodoče more zavod dobiti kredit samo za svoje minimalne zaloge in za pokritje razlik, ki bi se pojavile v neenakomernem priteknanju sredstev v svoji osnovni dejavnosti. Okrajni ljudski odbor bo moral torej preosnovati zavod tako, da bo produkcija formalno popolnoma ločena od zavoda in bo šolska delavnica poslovala kot samostojno gospodarsko podjetje, v katerem pa bodo zaradi prakse sodelovali gojenci šole. Za kredit za zaloge bo pa moral OLO dati banki za preizkušanje. Notranji organizacijski in preosnova zavoda je v teku.

Ostali problemi, ki so se obravnavali pri preložitvi finančne inšpekcije, so bili preselili zaradi odvoda obveznosti do družbe, t. j. prometnega davka, namenskega davka, dobička, prometnega davka obrotni delavnici in podobnem. Zadevno navajamo naslednje:

1. Pavšalna odmera dobička in prometnega davka obrtnim delavnicam in obrtnim podjetjem

Pavšalna odmera zveznega davka od dobička, okrajnega deleža na dobičku in prometnega davka za leto 1954 je bila izvršena postopoma, in sicer najprej za 44 državnih obrtnih obratov in delavnic, pri katerih znaša število zaposlene delovne sile 3.

Pri sestavi predloga o pavšalni odmeri, katerega je okrajna davčna komisija sprejela dne 20. avg. 1954 so se upoštevali naslednji elementi:

- doseženi promet v letu 1953
- ostvarjena skupna obveznost nasproti proračunu v letu 1953 (AS, prometni davek, amortizacija, razl. stopnje AS)
- upoštevanje obveznosti na amortizacijo, obresti na obstoječa osnovna sredstva na 31. dec. 1953 po novih predpisih ter upoštevanje finančnega uspeha, doseženega v prvem in drugem četrtletju 1954 (periodični obračuni) in upoštevanje družbenih obveznosti, doseženih za razdobje od 1. jan. do 31. jul. 1954. Izvršeni so bili izredni inšpekcijski pregledi pri vseh mesarijah zaradi čim točnejše pavšalne odmere prometnega davka od zakola in drugih obveznosti.

Dne 6. okt. 1954 pa je okrajna davčna komisija sprejela predlog za pavšalno odmero dobička in prometnega davka 27 obrtnim delavnicam in obrtnim obratom. Pri sestavi predloga o pavšalni odmeri so se upoštevali gornji elementi, predvsem pa ugotovitve v samih obratih za čas od 1. jan. do 31. jul. 1954.

Izvršena je tudi pavšalna odmera družbene obveznosti za obratom, ki preidejo na pravila. Pri teh gostinskih obratih je bil izvršen pregled poslovnih knjig za razdobje od 1. jan. do 31. avg. 1954. Na podlagi ugotovitev za navedeno razdobje (prometni davek, promet, režija, čisti dohodek) se je izvršil izračun za celo leto 1954. Pavšalna odmera gostinskimi obratom je izvršena za čas od 1. okt. do 31. dec. 1954.

Na izdane odločbe o pavšalni odmeri družbenih prispevkov in sprejemu zasebnih gostinskih obratov na pravila, so do sedaj trije gostinski zasebniki gostinskih obratov odklonili odločbe, katerim pa so bili istočasno obrati ukinjeni. Štirje gostinski obrati pa so vložili pritožbo proti pavšalni odmeri za leto 1954, 8 državnih obratov je vložilo pritožbe proti pavšalni odmeri zveznega davka od dobička, prispevka OLO in prometnega davka. Pri vseh osmih obratih je bil izvršen ponovni pregled poslovnih knjig. Komisija za pritožbe pri OLO bo rešila vložene pritožbe.

2. Prometni davek

Pri lesnoidustrijskem podjetju LIP Ljubljana so se v zvezi s inšpekcijskim pregledom glede obračunavanja in odvajanja prometnega davka ugotovile naslednje nepravilnosti:

Gospodarska organizacija ni obračunala in odvedla prometnega davka od odkupljene hločevine v mesecu januarju in februarju 1954. Prav tako tudi ne od hločevine hruške in češnje za razdobje od januarja do 2. okt. 1954. Zaradi tega je na-

stal zaostanek na prometnem davku v znesku 875.111 din.

Pri istem podjetju je bilo ugotovljeno, da se je prometni davek od odkupa lesa odvajal mesečno, kar pa je v nasprotju z določilom 21. člena uredbe o prometnem davku.

Ugotovljeno je bilo tudi, da se je prometni davek od izplačila računov za izvršene storitve ali podobne proizvode po registriranih računih knjižil na individualnih računih izvrševalcev storitev ali prodajalcev proizvodov gospodarskih organizacij.

Prometni davek, ki je bil obračunan od razreza hločevine drugim organizacijam, se je knjižil na kontu 247 namesto pravilno na kontu 242, kjer se knjiži tudi prometni davek obračunan od osnovne dejavnosti podjetja, t. j. razreza hločevine za lastno porabo ali pa za prodajo.

Pri podjetju »Zales« Litija je bilo ob priliki inšpekcijskega pregleda ugotovljeno, da podjetje nima urejene knjige prometa, ki je po 21. členu uredbe o prometnem davku predpisana za vse gospodarske organizacije. Ugotovljen je bil zaostanek prometnega davka v znesku 582.368 din, ki je nastal zaradi obračunavanja prometnega davka od nepravilne osnove, to je od prodajne cene brez rebata in drugih stroškov. Navedena organizacija tudi ni obračunavala prometnega davka od razreza lesa drugim organizacijam in je smatrala to kot storitev, od katere se prometni davek ne obračunava. Tudi se prometni davek od odkupa razrezanega lesa raznih zasebnikov ni obračunaval.

Pri gospodarski organizaciji Tovarna usnja Šmartno pri Litiji se je ugotovilo, da podjetje ne vodi predpisane knjige prometa, kakor tudi ne glavne knjige. Ugotovljeno je bilo visoko preplačilo prometnega davka v višini 3.585.438 din, zaradi vplačanih visokih akontacij, to pa zaradi tega, ker se ne vodi predpisana knjiga prometa, po kateri bi podjetje odvajalo prometni davek, kakor je določeno v 21. členu Uredbe o prometnem davku.

Podjetje je prodajalo blago raznim gospodarskim organizacijam brez potrebnega potrdila, ki je predpisano z določili Uredbe o prometnem davku.

Nepravilnosti v zvezi s obračunavanjem in odvajanjem prometnega davka so bile ugotovljene pri »Gostinstvu« Grosuplje, ki ima v sklopu pet gostinskih obratov. Omenjeno Gostinstvo ni vodilo knjige opravilnega prometa ter se je prometni davek obračunaval za posamezne obrate. Podjetje je smatralo nastanek realizacije že s tem, ko so bile izdane iz skladišča potrebne količine alkoholnih pijač obratom. Ugotovljen zaostanek prometnega davka za čas od 1. jan. do 25. okt. 1954. je znašal 225.511 din. Isto podjetje ni obračunavalo in odvedlo prometni davek od odkupa drv v znesku 13.500 din. S pregledom prejetih računov za opravljena dela pa je bilo ugo-

tolvljeno, da je občinski LO Grosuplje po registriranem računu obračunaval za gradbene storitve samo 10% namesto 15%.

3. Registracija računov

Pri pregledu registracije računov na sedežih OLO se je ugotovilo, da se po računih, ki jih predlagajo zasebniki, pavšalisti za izvršene storitve ali prodane proizvode gospodarskim organizacijam, zavodom, združenim itd. ob priliki registracije računov obračunava in odteguje prometni davek kljub temu, da so bili zasebni obrtniki pavšalno obdavčeni za leto 1954. V zvezi s tem je bilo objavljeno opozorilo vsem občinskim LO v »Glasniku« OLO kako je postopati pri registraciji računov, ki jih predlagajo zasebni obrtniki, pavšalisti, zasebni obrtniki, ki imajo zaposleno tujo delovno silo in zasebni obrtniki knjižgaši.

V zvezi s popisom vina in žganja pri zasebnih proizvajalcih, gostinskih obratih in trgovskih podjetjih, so bila izdana v Biltenu OLO 27. okt. 1954 obširna navodila z vsemi potrebnimi obrazci.

Dalje je finančna inšpekcija opravila kontrolo refundacije za prenesena obratna sredstva na osnovna in zaradi sprememb odloka o načinu likvidiranja finančnih razmerij, nastalih v ocenitvi osnovnih sredstev gostinskih podjetij (Uradni list FLRJ, št. 15-54), znižala že odobreni refundacijski zahtevek skladno z nalogo Drž. sekretariata za gospodarstvo LRS, uprava za finance št. 7368 od 14. avg. 1954 naslednjim podjetjem:

Gostinska podjetja Domžale za din	20.100
Gostinsko podjetje »Mokrica« Stahovica	6.548
Gostinstvo Borovnica	29.594
Gostinsko podjetje Dolsko	10.640
Gostinstvo Medvode	133.735
Restavracija Litija	86.243
Gostinstvo Stična	3.530
Gostinsko podjetje Škofljica	68.941
Gostilna Podtabor	38.868
Gostinstvo Gornji Logatec	70.148

V skupnem znesku za din 469.347

Na podlagi teh ugotovitev so bile po ekonomsko planskem odseku OLO Ljubljana okolica izdane nove odločbe.

Boleča točka delovanja so tudi likvidacije podjetij. Finančna inšpekcija ima trenutno v evidenci 16 podjetij, večinoma obrtnih in gostinskih, ki so v tekočem letu prešla v likvidacijo. Povsod so postavljene likvidacijske komisije, ki so pa skoraj vse nedelovne in se potek likvidacij razvija skrajno počasi. Večina teh komisij je zelo nedelavni in niso še pravi ničesar pokrenile, da se izvrši likvidacijska bilanca in podjetja likvidirajo. Značilen je primer Komende, kjer je nam občinski LO sporočil, da bivši računovodja ne izroči arhiva teh podjetij in zato ni mogoče končati likvidacijami in sestaviti ustrezne likvidacijske bilance.

Prav tako nas ObLO Rovte prosi za pomoč, ker sami ne

morejo izvršiti likvidacije. Za pospešeno delo smo ponovno opozorili likvidacijske komisije preko občin in s člankom v Glasniku Ljubljanskega dnevnika, vendar je poziv ostal skoraj brezuspešen, razen na Vrhnikih in delno v Litiji, kjer smo uspeli urediti in pregledati potek likvidacije Elektroinstalacije in mehanika na Vrhnikih, Mestno kovinsko prevozno podjetje v Litiji, Čevljarska delavnica, biv. drž. mojster Dolžan Ivan v Litiji itd. Urejena je likvidacija čevljarske delavnice v Stični (še iz leta 1953) in pregledano poslovanje gostilne Polhov Gradec po stanju pred likvidacijo. Vsa ostala podjetja smo ponovno pozvali, da stanje uredi in ažurirajo knjigovodstvo. Efekt našega dela v razdobju avgust-oktober se odraža v storjenih ukrepih, ki izvirajo iz zaključkov in rezultatov naših pregledov.

Finančnih prekrškov sprože-

nih 9, rešenih 6, izrečenih kazni 5.800 din.

Prijav okrožnemu gospodarskemu sodišču sproženih 27, rešenih 6, z izrekom kazni skupno 104.000 din.

Javnemu tožilstvu prijavljena dva primera, 3 primeri so še v teku.

Sodniku za prekrške prijavljena dva primera.

Plačilo zmučnih obresti v oktobru na intervencijo finančne inšpekcije 13 primerov (prej tega nismo beležili).

Poleg tega je omeniti, da finančna inšpekcija preprečuje obstoječe predpise ter je v tem razdobju dostavila Rep. finančni inšpekciji precej predlogov, ki se nanašajo na uporabljanje novih predpisov, izvršila je analitični pregled zaključenih računov za 1953. leto in pri tem predlagala metode in postopke, ki naj bi služili pri prihodnjih zaključnih računih.

GRADBENIM REMONTNIM PODJETJEM IN ZIDARSKIM MOJSTROM

Nekatera gradbena remonta podjetja in zidarski mojstri še vedno izdelujejo načrte za zgradbe, katerih investitorji niso privatne osebe. Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica ponovno opozarja, da smejo objekte, katerih investitorji so podjetja, zavodi, družbe itd., v smislu pravilnika o projektantih, pooblaščenih za projektiranje, projektirati le pooblaščen projektanti.

Projektov za take objekte, ki ne bi bili projektirani po pooblaščenih projektantih, gradbeni organi ne smejo sprejeti v revizijo in izdati gradbeno dovoljenje. Remontna gradbena podjetja, ki projektirajo zgradbe za privatnike, in opremljajo projekte s svojo firmo in podpisom, morajo dohodke od projektiranja izkazati v svojem knjigovodstvu, kar bodo finančni organi kontrolirali.

Iz tajništva za komunalne zadeve OLO

MLO LJUBLJANA

OBJAVA

o obveznem zaščitnem cepljenju psov proti pasji steklini na območju MLO glavnega mesta Ljubljane

V smislu odloka MLO Ljubljana se mora izvršiti zaščitno cepljenje vseh psov, starih nad 6 mesecev, proti pasji steklini. Cepljenje bo navedene dneve od 8. do 13. ure na naslednjih zbirališčih:

2. dec. 1954 na dvorišču pri Curku, Mirje št. 1;
3. dec. 1954 na dvorišču javnih skladišč, Parmova ulica;
4. dec. 1954 pri podjetju Snaga v Povšetovi ulici za ročevniške pse;
6. dec. 1954 pri Zibertu na Trati št. 9;
7. dec. 1954 pri Vrbinu na Peruzijevi cesti (Hlova);
8. dec. 1954 pri Robežniku na Viški cesti št. 50;
9. dec. 1954 pri župnišču v Polju;
10. dec. 1954 pri Ruskem carju na Ježici;
11. dec. 1954 pri Sedmici na Zaloški cesti;
13. dec. 1954 na dvorišču gostilne Bitene na Brodu;
14. dec. 1954 pri gostilni Jeriha v Zadvoru;
16. dec. 1954 pri Ogrincu na Lavrici;
17. dec. 1954 pri gostilni Lovša, Sneberje 12;
18. dec. 1954 za zamudnike pri podjetju Snaga, Povšetova

ulica od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Vsak lastnik plača za stroške cepljenja po 70 din in pasjo znamko za leto 1955 v znesku 30 din. Končno poravnava vsak lastnik še pasjo takso, in sicer: za psa čuvaja 200 din, za lovske in lovske vzrejne pse 500 din (na podlagi lovske izkaznice) in za proste pse (luksuzne) 1500 din. Mestna taksa se plačuje v kolekih, ki jih mora lastnik prinesiti s seboj.

Vsi psi, ki ne bodo pripeljavani k cepljenju, bodo po 1. januarju 1955 odvzeti in pokončani, proti lastnikom pa bo uveden kazenski postopek.

OBJAVA

ODSEK ZA VOJAŠKE ZADEVE MLO

obvešča vsa podjetja in ustanove, da na osnovi člena 13 Uredbe o nadomestilu plač delavcem in uslužbencem (Službeni list FLRJ 46-53), dvigneno potrdila pri pristojnih vojaških odsekih najkasneje do 20. decembra 1954 za svoje uslužbenke, ki so bili poklicani na vojaške vaje ali na odsluženje kadrovskega roka. Na osnovi teh potrdil se bodo delali obračuni (refundacija) pri NB na tek račun DSNO FLRJ. Poznejše reklamacije se ne bodo upoštevale.